

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 194.

V Ljubljani, v petek 25. avgusta 1899.

Letnik XXVII

Poulični izgredi v Celovcu.

Iz Celovca, dné 23. avg.

Za Celjem — Celovec! Sinoči dogajali so se v Celovcu izgredi, ki gotovo v marsičem ne zaostajajo za celjskimi in so jim v mnogem oziru enaki! Tam se je nahujskana in dobro organizovana druhal vojskovala zoper Čeha in Slovence, tu pa so razgrajali Nemci zoper Nemce, istotako nahujskani in organizovani prav po načrtu. Izgredi so mnogokomu morali odpreti oči: Oni, ki so delali — tudi iz konservativnega tabora — za celjske izgrede odgovorne Slovence in Čeha, vidijo po celovških dogodkih, da to nikakor ni res! V Celovcu ni šlo zoper Slovence, in vendar izgredi podivjane druhal, da je tekla kri!

(Zaplenjenih 5 vrst.)

Nisem Vam nameraval obširneje poročati o zborovanjih, ki so se tu vršila zadnje dni, ker bi naše občinstvo to le malo zanimalo. Zbrali so se tu na skupen shod zastopniki akademičnih podružnic družbe za ustanovitev katoliške univerze v Solnogradu.

Zborovanje je bilo povsem nepolitično, ni imelo nobenega narodnega značaja. In vendar je nemško-nacionalna in »rudeča« druhal pod patronanco, rekel bi, naših slavnihih nemških »voditeljev« uprizarjala nečuvne škandale in poulične izgrede, ki so največjega obžalovanja vredni in ki jasno osvetljujejo celovške razmere!

V ponedeljek so se iz raznih avstrijskih pokrajin došli zastopniki — večinoma bogoslovci — in precej celovških gospodov zbrali pri »Sandwirtu« na prijateljsko zabavo, ki je bila prav pri srčna. Vedelo se je že tu — in tudi slavna policija je dobro vedela za to — da nameravajo so-

očajni demokratje in nemškonacionalni študentje uprizoriti izgrede, oziroma motiti zborovanje. Neki socijalni demokrat je vdrl v dvorano in, ko so ga odstranili, je zapretil, da že pridejo zopet.

Isti večer so imeli tiskarski delavci shod pri Grommerju. Shod je bil razpuščen, a po shodu se je vlekla cela tolpa pred omenjeno gostilno in tam demonstrirala z glasnim vpitjem in žvižganjem. Vzajemno so peli »Die Wacht am Rhein« in »das Lied der Arbeit« ter odšli z grožnjo, da drugi večer pridejo zopet — k slavnostnemu zborovanju.

Slavnostno zborovanje je bilo v hotelu »Kärntnerhof«. Udeležba je bila dobra, dvorana lepo okrašena, mestna godba je pridno svirala, na dnevnem redu sta bila jako zanimiva govora o razvitku filozofije (vodja Schnieder S. J.) in o katoliški znanosti (vitez Kralik z Dunaja). No, govornika sta govorila izborna, da bi bil pravi duševni užitek, poslušati, — a kaj, ko nisi mogel.

Opozorilo se je župana, cesarskega svetnika Neunerja, na pretečo nevarnost, a policija ni storila takorekoč ničesar! Komaj je začel gospod Schnieder govoriti, se je oglasilo z ulice ob dvorani strašno vpitje, žvižganje s piščalkami itd. Vzajemno je pela zbrana druhal zopet »Die Wacht am Rhein«, »Das Lied der Arbeit«, »Bismarklied« itd. Policija ni razgrajalcev odstranila, niti jim zabranila vstopa v omenjeno ozko ulico.

(Zaplenjenih 6 vrst.)

Kmalu je priletelo v dvorano kamenje. Razbili so veliko šip. Razburjenost med udeleženci je bila velika, a vendar se je zborovanje vršilo po vsprejedu. Na ulici je dalje trajalo vpitje, petje, grožnje itd., policija ni napravila reda, dasi bi z odločnim nastopom

par policajev lahko razpodilo vso razsajajočo druhal, med katero je bilo dosti celovških nacionalnih »gospodov« in mnogo dijakov! Množica je naraščala, kamenje je letelo, — to je trajalo več ur. Hoteli so s silo vdreti v hôtel. To se je zabranilo. Prišlo je vojaštvo, a tudi to ni očistilo trga, ker ni smelo nastopati.

Množica je na nečuvne način izzivala in psovala vojake, ne da bi se zato komu kaj zgodilo!

(Zaplenjeni 2 vrsti.)

Ko smo odhajali, morali smo iti pod varstvom policije. Vkljub temu so nas napadali s kamenjem.

Dva jezuvita (oo. Danner in Schmidt) je druhal obkolila, ju vrgla na tla, bila s palicami, ometala s kamenjem in nečuvno zasramovala. O. Schmidt je ranjen tako, da bo moral več časa ležati. O. Danner, šestdesetleten starec, ima dve hudi rani na glavi. Profesorja Griesla iz Gradca so istotako preteпали. Kamenje je letelo na mnoge druge.

Po teh dogodkih je stopilo osem policajev v dvorano in zahtevalo, da jo zborovalci zapusté, dočim je spodaj rjovela poulična druhal in napadala vsakogar, kdor je prišel iz hotela!

Celovška policija, ki se je tako — odlikovala zadnjič v Celju, — »odlikovala« se je tudi v Celovcu!

Duhovno semenišče je druhal večkrat naskočila in razbila veliko šip. V Mohorjevem domu so razbili dve šipi.

Za danes nameravani izlet na Vrbsko jezero je izostal, na večer napovedani sestanek je magistrat prepovedal. Tuji gostje so se že odpeljali.

LISTEK.

Babinska republika.

(Črtica iz kulturne zgodovine poljske.)

(Konec.)

Babinjani so poznavali izvrstno ljudi svojega veka. Noben dušeslovec ne bi znal tako temeljito razločevati nravi in strasti ljudske, nobeden moralist ne bi umel tako jasno razložiti navade in običaje njihove, noben fizijognomik ne bi mogel razjasniti značaj človeka po njegovem govoru, obliki, hoji in drugih zunanjih znamenjih tako verno, kakor so to umeli in znali ugledni člani republike babinske. Kader je kateri manje poznat človek iskal, da ga sprejmejo v društvo, tedaj so se društveni dostojanstveniki posvetovali, popraševali o njem, a slednjič so še zahtevali, naj kandidat jasno dokaže, da je vreden in dostojen sprejeti ono čast, katera se mu kani podeliti. Zasmehljivcev, obrekovalcev in ovaduhov, ki so napadali tuje poštenje ali obirali zasluženno slavo, niso sprejemali. Najmilejši so jim bili oni kandidati, ki so se odlikovali s svojo veselo nravjo, prostodušno dovtipnostjo in nedolžnimi šalami. Ko so se delile časti neprispodnim ljudem ali takim, ki niso marali zanje, izvolila je družba iz svojega kroga od-

lične može, ki so resnobno in s spoštovanjem sprejemali nalogo, da izdadó s svečanimi obredi izvoljenim članom diplome za dokaz, da so zares imenovani za dostojanstvenike babinske republike. Ljudje lokavi in razboriti so sprejemali namenjene jim časti ter se pri tem hlinili, češ, kako so srečni, da morejo biti člani te družbe. Ko se je pa kateri novoimenovani častnik srdil ter še celo ni hotel sprejeti namenjenega mu dostojanstva, raztrosila je družba o njem po zemlji toliko smešnic in dovtipov, da se je slednjič raje udal vladi babinski, nego da se mu še dalje smejejo.

Kralj Sigismund Avgust, ki je bil sam plemenitega in blagega srca, je prav rad poslušal, ko so mu pripovedovali o republiki babinski. Enkrat je bilo okoli njega več članov družbe, pa jih on popraša, če imajo tudi v Babinu kralja. Dvorski župan Pszonka, najdovtipnejši izmed njih, odgovori mu naravnost: »Bog varuj, da bi mi, dokler si ti živ, pomišljali o volitvi drugega kralja za nas. Vladaj, gospodar, srečno na Poljskem in v republiki babinski«. Kralja ne razžali ta odgovor, ampak se od srca nasmeje.

Babinjani so se ponašali v šali, da imajo privilegije potrjene od kraljev, cesarjev in celo od rimskih papežev. Na svojih zborih so se zabavali sicer z ugodno šalo ter si ojstrili svoj duh, ali

njihove šale in smešnice, navadno prav dovtipne, so močno vplivale na vrstnike, ter so mnogo pripomogle, da se je tedanje društvo otreslo smešnih in slabih navad. Šale babinske družbe so bile naperjene proti pregreham, napakam in neumnostim ljudskim, pa so se zares mnogi velikaši in plemiči izlečili od napak in hib, radi katerih so dobili namenjene službe v babinski republiki. Pa tudi na mlajši rod je delovala koristno ta družina, ker je širila med njim zmernost, skromnost, uljudnost in hrabrost, sploh čednosti, brez katerih nima pravega ugodnega društvenega življenja.

Stanislav Pszonka, začetnik družbe babinske, je umrl na koncu vladanja Sigismunda Avgusta (med letom 1560 in 1570). Ali njegovi potomci so upravljali z republiko čisto v njegovem duhu in smeri. Adam Pszonka se ni proslavil samo s svojo učenostjo, nego tudi z junaškimi deli na bojnem polju. V republiki babinski je bil tudi dvorski župan; kadar pa ni mogel vršiti dolžnosti tega svojega poklica, zastopala ga je njegova soprogá Eva, rojena Lasorka.

Po smrti Sigismunda Avgusta (1572) so se znatno spremenile okolnosti na Poljskem. Brezvladje je provzročilo mnogo razprtij in neredov. Ni tedaj čudno, da se je ta duh javil tudi v ba-

Za današnji večer so bili napovedani novi izgredi. Bomo videli, kaj bo!

Zaprli so šest oseb. Množica je po polnoči kričala pred magistratom, naj jih izpusti. Čuda, da tej želji — niso ugodili!

O nekaterih podrobnostih Vam obširneje poročam jutri.

Poulična druhal — na delu!

Iz Celovca, dne 24. avgusta.

Revolta se — nadaljuje! — To je signatura včerajšnjega, in bode, kakor se govori, tudi današnjega dne! Že včeraj sem omenil, da so izgredi, kakeršni so bili v terek zvečer, bili od nemškonacionalne in socijaldemokratske strani skrbno pripravljene. Shod akad. podružnic jim je dal zato povod. Celovčani nočejo zastati za Celjani, za razgrajči v Graslicah, Ašu, Hebu, Gradcu, itd. itd. — Daleč je že dozorela podivjanost, kakeršna cvete tam, kjer vlada nemškonacionalna modra in soc. demokratiška rudeča tovaršija.

Kakor sem Vam že včeraj sporočil, je magistrat prepovedal za sinoči napovedani prijateljski sestanek pri „Sandwirtu“. Tam bi imela svirati i vojaška godba, kakor običajno ob sredah. I ta se je odpovedala. Vse to se je razglasilo po listih, da bi s tem ukrotili poulično druhal. Zastonj! Zopet je prišlo do izgredov, dežilo je kamenje, itd.

Tolpa se je zbrala najprej pred „Sandwirtom“. Ko se ji je naznanilo, da ni nobenega »črnega« notri, vlekla se je žvižgaje in prepevaje pred škofijsko palačo v velikovškem predmestju. Tam so razgrajali zopet nekaj ur. Kamenje je frčalo po zraku na okna, ki so bila zapahnjena. Policija z županom na čelu je bila zopet nesposobna, napraviti red! Tolpa je vlomila skozi težka železna vrata, ki ločijo dvorišče škofije od ceste. Druhal se je vdrla na dvorišče, tam zopet kričala, prepevala vzajemno »Wacht am Rhein« in delavsko pesem, metala kamenje. Bilo je ranjenih več policajev. Poklicali so na pomoč vojaštvo, deželne brambovce, ki so konečno zaprli vhod k škofiji, zabranili tolpi, da se ni vlekla k dijaškemu semenišču in k nemški tiskarni družbe sv. Jožefa. Klice, ki so se slišali iz razsajajoče množice, ni mogoče zapisati. Bilo je med razgrajalci veliko otročadi, a tudi dosti odraslih boljše vrste. Gotovo je, da naša nemškonacionalna »inteligenca«, ki obstoji večinoma iz mestnih, deželnih, hranilničnih zasebnih in drugih uradnikov, vse izgrede odobrava in se smeje v pest, ker gre zoper — klerikalce.

Od škofije, kjer so prerezali tudi domači telefon, tolovajski poškodovani ograjo itd., so se vlekli zopet pred duhovno semenišče, kjer je zopet zažvenketalo par šip. Od tam so šli pred roto vž (!), kjer so zahtevali, naj se izpuste zaprti zločinci. Vojaštvo je moralo mestno hišo stražiti. Šele po polnoči je nastal mir.

binski republiki. Člani njeni so hoteli, da so dovtipni, ali malokdaj so jim bile šale dobre in zgodne, kakor se more razsoditi iz društvenih zapisnikov od l. 1601—1677. V tem rokopisu, ki je pisan v prozi in stihih, so samo še kratke vesti, kdaj je kdo imenovan za častnika, in iz katerih razlogov je dobil omenjeno službo.

Tukaj sledi nekoliko primer iz zapisnikov babinskih:

Leta Gospodovega 1604. dne 24. maja. Gospod Valerijan Trepka je postal lečnik babinski iz tega razloga, ker svetuje, da naj človek v največji vročini popije nekoliko meric malvazije; on trdi, da je tako izlečil svojega očeta.

Leta Gospodovega 1606. Gospod Stanislav Korčinski je postal častnik babinski po tej okolnosti: On je trdil, da stoji v Rimu ena do zdaj še nedogotovljena cerkev nad petdesetkrat sto tisoč milijonov, in da ne bo dogotovljena niti do sodnega dne. Ravno tako je trdil, da se na Laškem ne koljejo teleta, če niso stara štiri leta. Babinska vlada je to uvažila ter mu podelila službo blagajnika in poročevalca za zunanje zadeve.

Leta Gospodovega 1617. 4. novembra. Gospod Nikolaj Strudonski je trdil, da se gabrov les spremeni v kremen, če se dolgo moči, in da se more potem z njim ogenj ukresati, kadarkoli kdo hoče. Ker je ogenj vedno potreben, posebno še v al-

Ta kratka »zgodovina« včerajšnjih dogodkov je prava sramota za »nemški« Celovec! To je sad onega večnega hujskanja, kakor je v navadi pri vladajoči klikki, kakeršno podpira posurovelo nemškonacionalno časopisje!

Največji naval je bil včeraj pred škofijo in na najgrši način so psovali gosp. knezoškofa. Mil. gospod je dal celovškimi obrtnikom in delavcem zaslužiti že na stotisoče goldinarjev, zlasti pri gradnji Marijanišča in sv. Jožefa tiskarne. Vsakdo vé, da on dá v pravem pomenu besede zadnji krajcar v dobrodelne namene, da se odpove prav vsemu, vsaki ugodnosti revnemu ljudstvu v prid. Brez pretiravanja moramo reči, da naš mil. g. knezoškof kot pravi apostolski mož žrtvuje vse, kar ima, dá, samega sebe — za izročeno mu čredo!

Kaj je plačilo? — Kamenje, katero meče poulična druhal, dočim ji liberalno-nacionalna »gospoda« prijazno namižkava in ploska!

Reči moramo, da je danes v Celovcu duhovnik brez vsega varstva. Pri policiji ga išče zaman! Na ulici te psujejo, zasmehujejo. Dokaz: Ko grem po mestu opoludne, sreča me delavec; pozdravlja me: »Pfui Teufel«. Malo pozneje naletim na par nemških »buršev« - dijakov. Pozdrav: »Pfui Teufel!«

Ni čuda! Časopisje skrbi zato. Uradna »Celovčanka« poroča o izgredih kar tako — mimogredé, kakor bi se nič hudega ne zgodilo. Taka so tudi poročila vladnega »Corr. Bur.«

Skrajno perfidno in podlo pa je pisarenje lista »Freie Stimmen«, ki izgrede naravnost odobrava in krivdo vali na »črne«, ker, — no, ker je to sploh navada na svetu, in ker se drznejo priti v Celovec, v »gostoljubni«, »slavni«, »nemški« Celovec k — nepolitičnemu, znanstvenemu shodu! — To vam je vrhunec ultranemške »svobode«, »kulture«, »omike«, »gostoljubnosti«, — vse prav »fin de siècle!« Heil!

Zaprli so sinoči 11 oseb, med drugimi stavca Ulbinga iz Leonove tiskarne. Tega so bili zaprli že prejšnji večer, a na prošnjo njegovega gospodarja zopet izpustili.

Pater Schmidt, o katerem sem Vam včeraj poročal, leži in trpi velike bolečine. Strta mu je bajé roka.

Za danes se napovedujejo novi izbruhi podivjane druhali. Naskočiti hočejo danes, kakor se govori, mestno hišo! No, morda spozna gospoda resničnost besedij: »Die Geister, die ich rief, werd' ich nicht mehr los«.

No, saj bomo videli, kaj pride nocoj, in če imam jutri še zdravo roko, Vam že sporočim!

Dogodki na Francoskem.

Črni oblaki se zgrinjajo nad Francijo. Mej ljudstvom vré, armada politizuje, generali nastopajo kot politični voditelji, disciplina se ruši, vlada

kemiji, bil je ta gospod imenovan za kemika babinskega.

Leta Gospodovega 1664. dne 24. junija. Gospod Stanislav Ciolek, stotnik in poslanec vojvodstva lubelskega, je trdil po ranem zajutruku v Babinu, ko je zapovedal dvorski župan babinski, da se priredi obed za ta dan pred sv. Janezom Krstnikom, da ni treba v Babinu ribe loviti, nego da se samo zažgo vrše na dvorišču. Radi tega je imenovala republika Ciolka za svojega kuharja.

Zanimivo je še omeniti, da se nahajajo v babinskih zapisnikih lastnoročni podpisi najslavnejših mož iz najodličnejših rodov poljskih, od Zamojskih, Tarnovskih, Potockih, Osolijskih in drugih. Razun teh nahajamo med Babinjani imena pesnikov Jana Kochanovskega, Reja iz Naglovic, Andreja Trzecieškega, Papročkega, Sepa ali Stavzynskega in mnogih drugih slavnih pisateljev poljskih.

Republika babinska je obstajala še dolgo za vlade kraljev: Štefana Batora, Sigismunda III., Ivana Kazimira in Mihajla Wieszniowieckega. Za kasneje burne dobe je propala; ali narod poljski pamti ter se je spominja še dandanes. Kadar kdo kaj pripoveduje, kar ni resnici podobno, pa se mu ne veruje, tedaj se reče: »To je gotovo slišal v Babinu«.

je zgubila glavo, Dreyfsardi in antisemitje rujejo mej množicami, novinarstvo je zabredlo v skrajna nasprotja, da človek zastonj išče resnice. Že dolgo ni bilo v Franciji ugodnejših razmer za »pronunciamiento«. Položaj označuje dejstvo, da so mnogi francoski bogataši pobrali svoje novce in jih naložili v angleških in belgijskih bankah.

Dreyfusova afera je nesreča za Francijo. Afera sama na sebi je sicer neznamenita, toda simptom je bolezn, ki se pase po životu naroda, ki je razjedla mnoge višje kroge in se prijemlje širših slojev prebivalstva. Danes se več toliko ne poprašuje, ali je Dreyfus kriv ali nedolžen; afera je vzrasla in postala francoska afera. Na oder stopajo osebe, ki odkrivajo vse podlosti pariške družbe, ki zastopajo po svojem dostojanstvu in javnem delovanju skrajna nasprotja socijalnega in političnega gibanja. Boj je vplamtel med semitizmom in antisemitizmom, med vero in brezverstvom, zakonom in anarhijo, resnico in lažjo, frazo in realnostjo, moralo in podlostjo. Ali se bodo res uresničile besede, da se sedanje stoletje završi s krvavo vojsko? Ali smemo verjeti ljudski misli, da se bliža konec tretji francoski republiki?

Dreyfus je samo jedna glavnih oseb v francoski drami, ki se predstavlja pred občinstvom v Rennesu. Antisemit Guerin s svojimi tovariši, zbarikadovan v ulici Chabrol in barbarski prizori v cerkvah sv. Ambroža, sv. Nikolaja in sv. Jožefa so le posamezni prizori v veliki žaloigri.

Kdo je kriv? Ne Dreyfus, ne Esterhazy, ne Henry in tudi ne Du Paty. Ti so le žrtve splošne propalosti, le členi v dolgi verigi breznačajnih življenj, svedoki dramatične peripetije. Kako se konča in razvije ta stoletna igra?

Razvoj Dreyfusove pravde pa je v bengalični luči osvetlil antagonizem mej Francijo in Nemčijo. Danes je dokazano, da so se stekale niti nemške špijonaže v pariški palači nemškega veleposlaništva, in da je Nemčija kupovala od francoskih častnikov vojaške tajnosti. Špijonaža je bila od nekđaj v navadi pri vseh državah in narodih, a v tej obliki in meri malokdaj. A Nemčija molči. Molčala je, ko so Dreyfusa odpeljali na Hudičev otok, in molči še danes, dasi bi ravno ona najpreje naredila konec Dreyfusovi pravdi. Grof Bülow je sicer v nemški zbornici zatrjeval, da Nemčija ni imela zveze z Dreyfusom. To je že mogoče, a mogoče je tudi, da je bila v direktni zvezi z drugimi osebami in je Dreyfus le slepo orodje. In to domnevanje, a mnogih Francozov prepričanje razburja javno mnenje proti Nemcem. Dreyfus je nekoč pretel, da ima tisoč dokazov za svojo nedolžnost. Radi tega se nam čudno zdi, da ne pride z dokazi na dan. Ali ima še toliko vojaške discipline in ponosa, da ne izda svojih sokrivcev? In glavni sokrivec utegne biti Nemčija, katera vsak trenotek lahko odkrije resnico, pomiri duhove v Franciji in prepreči bojni vihar.

Drugo, kar je ta pravda dokazala, je dejstvo, da je zloraba javne oblasti in političnega vpliva v republiki isto tako mogoča, kakor v monarhiji. Da, ta zloraba more biti še usodepolnejša, ker v političnem vrtincu ni stalne točke, ni posebljene avtoritete. Vlade se menjajo kakor posli pod slabo streho. Moči se izrabljajo in mej ljudstvom raste nezaupnost ter se rodi želja po vednih izpremembah. Edino upanje, da se utegnejo raztrgati in razpršiti črni oblaki nad Francijo, je zveza z Rusijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. avgusta.

Ali se zjasni politično obzorje? S tem vprašanjem se peča mej drugimi listi tudi dunajska »Informat.« in pravi, da je prav mogoče, da pride Avstrija konečno v ta prijetni položaj. Iz »dobro informovanih konservativnih krogov gorenje avstrijskih« je dobila namreč naslednje vrstice: Politični položaj se pojasni tokrat v Pragi in to bržkone v najkrajšem času, vsakako pa v prvi tretjini meseca septembra, ko se vrši plenarna seja mladočeških državnih in deželnih poslancev. Pred to sejo se vrše v Pragi važna posvetovanja katerih se poleg finančnega ministra dr. Kaizla udeleže tudi druge politično važne osebe, mej temi pred vsem dva zastopnika drugih desničarskih strank. Pred vsem se pojasni tu razmerje mej Cehi in katoliško ljudsko stranko in sicer v to svrhu, da

se i v bodoče ohrani staro prijateljstvo tako trdno, da bo moglo v prihodnji kritični dobi prestati vsako preskušnjo. K temu bo ne malo pripomoglo zadovoljstvo v katoliški ljudski stranki radi taktike češkega naroda. Stranka, oziroma nje državnozbornski zastopniki so neki zelo zadovoljni, ker Čehi ne marajo reagovati na nečuvne izgrede, ki jih provzročajo nemško-nacijonalni kričači v Celju in drugod. Vprašanje je pa seveda, bode li to pripomoglo do konečnega odobrenja češkega stališča v jezikovnem vprašanju. — Iz tega poročila je posneti, da se posvetovanj v Pragi udeležita dva vplivna zastopnika katoliške ljudske stranke, ki bota porabila vsa mogoča sredstva, da se češka državnozbornska delegacija še nadalje oklepa večine, ob enem pa tudi dobila zagotovilo, da slovanski zastopniki ne bodo obteževali stališča katoliške ljudske stranke v desnici. Ako se toraj gorenja vest uresniči, smemo pričakovati iz Prage tekom septembra zelo važnih poročil.

Vlada paragrafa 14, ki je zadnje dni toliko razburjala razne kroge v Avstriji, skuša sedaj popraviti polagoma, kar je zagrešila v očeh raznih nezadovoljnejšev, ter pokazati, da zna tudi ugoditi splošnim zahtevam, kadar se nudi za to primerna prilika. Zadnje dni je vlada s pomočjo tega paragrafa uveljavila dve cesarski naredbi, kateri bodo dotični, ki imajo od njih pričakovati kaj koristi, toplo pozdravili. Prva uravnava, akoravno precej pozno, plače državnim služabnikom raznih vrst, druga pa dovoljuje olajšave pri izročevanju posestev. Prva bo toraj donesla koristi državnim uslužbencem nižjih vrst, druga pa posebno preobremenjenim srednjim stanovom. Včerajšnji dunajski uradni list objavlja zopet tri cesarske naredbe, katerih prva se tiče dotacije melioracijskega zaklada, druga uravnava dostavnine in jednake pristojbine sodnim slugam in tretja govori o nekaterih premembah pri delavskih zavarovalnicah proti neugodam. »Wiener Abendpost« napoveduje poleg tega še nekatere druge naredbe, ki se bodo tikale zboljšanja položaja orožnikov, železniških uslužbencev itd. Splošno se toraj vidi, da se § 14. hoče prikupiti avstrijskemu prebivalstvu vseh slojev in tako čim bolj omejiti veliko nasprotje mej radikalnimi strankami in vlado. — Gotovo je pozdravljati vladne naredbe zadnjih dnij, ker so obče koristne, toda ob enem pa ne sme umolkniti želja v prebivalstvu, da bi bila čim preje končana doba vlade tega paragrafa in se pričelo redno parlamentarno delo. Ravno najnovejše vladne naredbe naj bi pripomogle, da se ta želja čim preje uresniči. Seveda to tako dolgo ni mogoče, dokler se ne udajo zagrizeni nemško radikalni elementi.

Volitve v delegacijo. Krakovski »Czas« se peča v jedni zadnjih številkih zopet z grožnjo opozicijskih krogov, da bodo z obstrukcijo preprečili volitve v delegacijo. List pravi, da se te grožnje ni treba preveč ustrašiti, ker je vlada za vsak slučaj pripravljena. Vlada se sicer v tem slučaju ne more poslužiti § 14., ker namreč v zakonu za to ni poskrbljeno. Mogoče je toraj le dvoje: ali bo obstrukcija preprečila volitve, in potem bo vlada posegla po sredstvih preko § 14., ali pa se bo opozicija ustrašila te grožnje in se udala, kar bi seveda pomenilo popoln bankerot. Ob enem se bo pa v tem slučaju tudi vsem krogom pojasnilo, posebno pa onim, ki še sedaj niso poučeni o pravem pomenu obstrukcije, da obstrukcija ne velja samo vladi in večini, ampak državi sami. V jasni luči se bo pokazal avstrijski patrijotizem opozicije. — Krakovski list toraj napoveduje izredne vladne korake za slučaj, da opozicija pravočasno ne odneha od svojega početja. Kakšni bodo prav za prav ti izredni koraki, morda »Czas« niti sam ne ve.

Krizu v Berlinu Zadnji kronski svet ni rešil sedanje krize, ki jo je provzročila večina pruske poslanske zbornice z odklonitvijo znane kanalske predloge. Akoravno vlada glede vspeha zadnjega ministerskega posvetovanja stroga tajnost, vendar javljajo berlinski listi izza kulis, da o-tane za sedaj vse pri starem. Niti v ministerstvu ni pričakovati sedaj kakih sprememb, niti bo razpuščena poslanska zbornica, to pa najbrže samo radi tega, ker se višji vladni krogi boje močne konservativne stranke in še bolj vplivnega centra. Liberalni kliki to seveda nikakor ni všeč.

Liberalci bi najraje videli, da bi se cesar takoj maščeval nad »nehvaležno« vlado in večino ter nje poklical k državnim jaslim. Sedaj so tudi umljive vse denunciacije, ki prihajajo iz liberalnega tabora. V večini neprijaznih listih se naravnost naglašajo, da je večina odrekla cesarju pokorščino in da se je sedaj pokazala v pravi luči nje ljubezen do cesarja in domovine. S tem činom je večina naravnost izzvala vladarja na dvoboj. — No, pošten odgovor ni izostal. »Kreuz-Zeitg.« objavlja neke vrste manifest, v katerem izjavlja mej drugim sledeče: »Kaj ima veliki kanal »supnega z dostojanstvom in močjo kraljevo? Tu se gre samo za prometno vprašanje relativno nižje vrste. Kedar se gre za moč in ugled kraljestva in krone, za armado in mornarico, se bori konservativna stranka kot jeden mož za svojega kralja, v vprašanju pa, ki so indiferentna za ugled monarhije, ki so pa nasprotno v ozki zvezi z najvitalnejimi interesi prebivalstva se bo stranka vedno potegovala za te interese. Liberalci pa seveda vse obračajo v svojo korist, ker hočejo kralja privedi do tega, da bi se ne opiral več na svoje zveste podložnike, marveč na najbolj zagrizene sovražnike, na one ljudi, o katerih je dejal Friderik Viljem IV., da zlorablajo od kralja jim podeljene svobodščine za zaščito svoje zlobnosti. Tako daleč sedaj ne sme priti«. Liberalni listi pravijo, da je ravno ta manifest najbolj vplival na sklepe kronskega sveta, pri katerem je ravno te misli tolmačil minister Miquel. — V koliko je ta trditve resnična, se seveda sedaj ne da konstatovati, resnica pa je, da bo morala ta ali kaka druga vlada pripraviti pot k »zbolšanju« razmer ter izvršiti tolike spremembe pri uradništvu po deželi, da bo uglajena pot za dovoljen uspeh pri eventualnih novih volitvah. Seveda to delo ne bo lahko, ker se prepričanje ljudstva ne da določevati birokratičnim potom.

Dreyfusova afera in Nemčija. Povodom sedanje razprave pred vojnim sodiščem v Rennesu se je omenilo od strani raznih prič, da so razni nemški vladni krogi dobro poučeni o Dreyfusovih spletkah, tiščočih se Nemčije in Francije. Posamne priče so dovedle precej dokazov za te svoje trditve. Sedaj pa izjavljajo nekateri nemški, posebno hamburški listi, da v Nemčiji o tem ničesar ne vedo, da nimajo nikakih dokazov, ker ravno Dreyfus nikdar ni občeval z Nemčijo. — To je seveda trditve, ki jo neimenovan dopisnik lahko objavi v kakem listu, a je ne more dokazati, in sicer že iz tega jednostavnega razloga, ker so bili tedanji Dreyfusovi prijatelji in zavezniki že toliko prebrisani, da tajnih spletk in zvez niso obešali na nos vsakemu prvemu dopisniku. Izjave, kakoršna je ta, so pa zelo po ceni in Dreyfusovcem za to ni treba šteti milijonov, kakor jih morajo drugim bolj nevarnim osebam.

Razmerje mej sultanom in rusko vlado se je v zadnjem času zelo poostriilo. Izmej vseh zastopnikov v Carjem gradu je sultanu najmanj simpatičen ruski zastopnik, ki mu ne da zaželjenega miru. Že poprej je ta mož provzročal največ preglavic turški vladi ter pri vsaki priliki pretil z resnimi koraki od strani ruske vlade, v zadnjem času se je pa njegov pogum v sultanovo največjo nevoljo rekli bi kar potrojil. Z vso silo je zahteval, naj Turčija čim preje plača svote, ki jih še vedno dolguje svojemu severnemu sosedu, ker drugače bo pošla Rusom vsa potrpežljivost. Sultanu, ki je neprestano v denarnih stiskah in niti svojim uslužbencem ne more izplačati rednih plač, je bil seveda ta nastop zelo neljub in želel je gotovo v tem trenutku, da bi vse države posnemale Švico, ki nima pri njem nobenega nadelžnega priganjača. Spočetka sultanu tudi ni moglo nikakor v glavo, zakaj so ravno sedaj Rusi tako nepotrpežljivi, saj jim je turška vlada ravno sedaj dovolila marsikatero ugodnost, denarja pa tudi tako zelo ne potrebujejo. Kmalu pa mu je bila pojasnena ta nevljudnost ruskega strica. Ruski vladi je namreč zelo neljubo, da je zavladovalo v zadnjem času čim najboljše prijateljstvo mej Turčijo in Nemčijo, ki uživa velike prednosti od strani sultana posebno z ozirom na trgovino. Boj za hegemonijo v Aziji je toraj, ki provzročuje sultanu sedanji neprijetni položaj, ki pa prav lahko postane še bolj neprijeten, ako bo Turčija še dalje koketirala z Nemčijo.

Književnost.

•Hrvatski narod«. Tako je naslov krasni hrvatski knjigi, katero je spisal znani hrvatski pisatelj župnik Ivan Nep. Jemerskić. Kakor v prejšnjih svojih delih, kaže marljivi pisatelj tudi v tej knjigi gorko ljubezen do vere, domovine in naroda. Knjiga obseza sedem poglavij in nad 500 strani. V prvem poglavju pisatelj razlaga »Kaj je narod«, govori v obče o prošlosti človeka, o postanku narodne naobrazbe, o evropskih narodih, o Slovanih in pride do hrvatstva. V drugem poglavju pisatelj zanimivo opisuje Hrvatsko v zemljepisnem oziru. Tretje poglavje obseza »izprehod po Hrvatski«. Krasno je četrto poglavje, ki se bavi s hrvatsko zgodovino. Poljudno in vablivo pisatelj riše prošlost hrvatskega naroda do najnovejših dnij. Peto poglavje opisuje »naobrazbo i život«, književnost in umetnost hrvatsko. Šesto in sedmo poglavje razpravlja politiska in državno-pravna vprašanja. V tem zadnjem delu je bilo več odstavkov zaplenjenih, zato je knjiga izšla kar v drugi izdaji. Ta lepa knjiga v istini dela vso čast pisatelju in hrvatski književnosti. Tiskal jo je Anton Scholz v Zagrebu na jako finem papirju ter prav lepo opremil. Čudimo se skoraj, da knjiga stane samo 1 gid. 20 kr. Mi jo najtopleje priporočamo vsem omikanim Slovincem, ki se hočejo približje seznaniti z bratskim nam narodom.

•Povjest kraljevine češke« zove se druga knjiga, katero je g. Jemerskić v lepi in čisti hrvaščini prevlel iz češčine po V. Tomeku. Tudi ta knjiga je lepo opremljena in se prodaja po 2 gid. Založil je tudi to knjigo pisatelj sam, a tiskal A. Scholz.

•A. M. Slomška zbranih spisov« je ravnokar izšla šesta knjiga, ki obsega osnovane pridige. Zbral in uredil Mih. Lendovšek, župnik v Makolah. Izdalo in založilo katol. tiskovno društvo v Mariboru. Cena 3 gid. Spisi našega Slomška se sami priporočajo.

•Uskrnuče«. Tega Tolstojevega najnovejšega romana v hrvatskem prevodu od M. pl. Marekovića je te dni izšel 8. zvezek. Cena 20 novčičev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. avgusta.

(Konfiskacija) Včerajšnje številko nam je zagleglo c. kr. državno pravdnništvo. Zaplenjeni so bili trije odstavki uvodnega članka, v katerih je naš celovski dopisnik kritikoval postopanje celovške policije povodom zadnjih izgrediv. Konfiskacija se nam je sinoči tako pozno naznanila, da nismo mogli prirediti druge izdaje.

(Presvetli cesar) se pripelje dne 16. septembra na Koroško. Na deželni meji v Brežah ga pozdravi deželni predsednik, ob 2. uri popoldne v Celovcu pa deželni glavar in župan celovski.

(Nove cesarske naredbe.) Z Dunaja se nam brzojavlja, da je včerajšnja »Wiener Ztg.« objavila tri nove cesarske naredbe na podlagi § 14. Prva naredba zvišuje državni prispevek k melioracijskemu zakladu na 1 milijon goldinarjev in v isti namen določa še 900.000 gid. kot izvanredno dotacijo. Z drugo naredbo pravosodni minister v dogovoru s trgovinskim določa potrošnino, popotnino in dostavnino sodnih slug. S tretjo naredbo minister za notranje posle določa nevarnostne razrede za delavce, ki se morajo zavarovati proti neugodam, in odstotne postavke za posamezne razrede.

(Kmetijska šola na Gorenjskem.) Kakor znano, je deželni zbor kranjski sklenil, da se na Gorenjskem ustanovi še posebna kmetijska šola, in naročil deželnemu odboru, da izbere za to primerno posestvo. Na prošnjo deželnega odbora pošlje poljedelsko ministerstvo posebnega veščaka v osebi potovalnega učitelja na Solnograškem, H. Giertha, ki si bode dne 29. t. m. in naslednje dni ogledal v označeni namen ponudena posestva.

(Častnim občanom) je radeška občina izvolila viteza Gutmansthal.

(Umlavljen) je profesor na tukajšnji višji realki g. Fr. Kreminger ter tem povodom dobil naslov šolskega svetnika.

(V Celju) se je dne 22. t. m. pred okr. sodiščem vršila obravnava proti dr. E. Negriju, namestniku c. kr. asistenčnega zdravnika in zeta

celjskega župana. Tožil ga je g. dr. Serbec v imenu svoje hčere gospice Ljudmile, katero je dr. Negri dne 9. t. m. javno opljuval. Gospica Serbecova je šla dne 9. t. m. s sestro Gabrijelo in gospico Miklavčevo na Stari grad. V Gosposki ulici jim pridejo nasproti dr. Negri, njegov brat, Stieger ml in Oechs. Gospice se jim izognejo na desno, a »gospodje« kolovratijo proti njim. Doktor Negri jim zakliče »pfui« ter pljune gospici Serbecovi na levo roko. Dr. Negri je pred sodiščem priznal, da je rekel »pfui«, a da ni nikogar opljuval. To pa je storil, ker je sodil, da prihajajo iz »Nar. doma«. Sicer pa tudi »pljuvanja« ne bo tajil, ako isto potrdi gospica. Vse tri gospice, zaprisežene na zahtevo zagovornika dr. Schnabija potrdijo dejstvo. Zastopnik zasebne tožiteljice dr. Vrečko naglašja, da je bil dr. Negri že kaznovan zaradi prestopka zoper telesno varnost, da je obtoženec zdravnik, akademik in častnik, kar obtežuje dejstvo. Sodnik je dr. Negrija zaradi prestopka proti varnosti časti po § 493 k. z. o b s o d i l na tri dni zapora in povračilo stroškov.

(Premembe v frančiškanski provinciji svetega Križa.) P. Kalist Medič gre iz Gorice za gvardijana v Pazin, p. Konrad Mesar z Brezij za gvardijana v Jasko, p. Kazimir Vajdič z Brezij za gvardijana in župnika v Karlovec, p. Avrelj Knafelj iz Karlova in p. Kasijan Zemljak iz Brežic prideta na Brezije, p. Robert Dolinar iz Pazina za vikarija v Nazaret, p. Ananija Vračko iz Jaske za vikarija v Brežice, p. Bernardin Mlakar iz Nazareta v Gorico, p. Flor. Klinec iz Novega mesta v Nazaret, p. Adalbert Flere iz Klanjca v Pazin, p. Feliks Podbregar iz Pazina v Brežice, p. Gavdijoz Zega iz Jaske v Samobor, p. Josip Kup. Ivančič s Trsata za vikarija v Jasko. Vikarji so: P. Oton Einspieler v Gorici; p. Jeronim Knoblar v Kamniku in p. Avguštin Čampa v Klanjcu. — Na novo so nameščeni: P. Ferdinand Zajc v Novem mestu; p. Kornelij Petrič na Trsatu, p. Benvenut Hábjan na Klanjcu in p. Berard Jamar v Ljubljani. — Glede gimnazijskih študij se je naša domača provincija domenila s tirolsko provincijo. Klerikom bo odslej mogoče svoje gimnazijske študije nadaljevati na frančiškanskih državno javnih gimnazijah v Bolcanu in Halu na Tirolskem. Sprejemali se bodo tedaj odslej tudi v našo domačo provincijo pridni mladenči po petem ali pa tudi po prav dobro dovršenem četrtem gimnazijskem razredu. Po končanem novicijatu bodo nadaljevali svoje gimnazijske študije na javnih redovnih gimnazijah na Tirolskem, sedmi in osmi razred pa tudi na privatni gimnaziji v goriškem samostanu. — Ko bi se kdo od mladenčev, ki so dovršili peti ali prav dobro četrti gimnazijski razred, hotel oglasiti, naj to kmalu stori pri preč. p. provincijalu v Ljubljani.

(Duhovnih vaj) v Alojzijevišču se je te dni udeleževalo okrog 100 gg. duhovnikov ljubljanske škofije. Bog daj svoj blagoslov! Kakor čujemo, bode tudi druge duhovne vaje prihodnji teden vodil o. Ferdinand Schüth; oglašanih je že precej gg. duhovnikov.

(V Braslovčah) bo prihodnjo nedeljo ob 3. uri popoldne shod katoliškega političnega društva za vranski okraj v prostorih gospoda Fr. Grada. Gospod dr. Dečko bo poročal o deželni zboru, gospod J. Kač o gospodarski organizaciji.

(Otvoritev »Mestnega doma« v Ljubljani,) dne 9., 10. in 11. septembra t. l. se izvrši, kakor se nam sedaj poroča, na izvanredno slavnosten način. K slavnosti prijavilo se je doslej že veliko gasilnih in drugih društev z zastavami in godbami. Kolikor je znano doslej, bodo svirale pri slavnosti domžalska, litijska, kranjska in novo-meška godba. Društva, katera se udeležé slavnosti in se še niso prijavila, so naprošena, naj se čim preje prijavijo, da se odbor ve ravnati glede predpriprav, posebno glede skupnih stanovanj in skupnega obeda. V prijavah naj se natančno navede, koliko oseb želi skupnega obeda in koliko skupnega prenočišča. Ker je mogoče, da se je pri razpošiljavti vabil prezrlo kako društvo, prosi odbor ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva, da se dotična društva obrnejo na odbor, ali pa da se kar prijavijo k slavnosti, ker vsako društvo je dobro došlo. Ob enem pripomnimo, da se je obrnil odbor ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva s prošnjo na južno in državno železnico za znižano vožnjo k slavnosti idočim društvom in

na c. kr. deželno vlado, da k slavnosti došla društva smejo nastopiti z razvitimi zastavami. Prošnje še niso rešene, a pričakovati je kmalu povoljne rešitve.

(Iz Slov. Bistrice) se nam poroča: Kmečko zborovanje, ki je bilo za nedeljo v Neuholdovi gostilni napovedano, je vladni zastopnik vsled nastalih nemirov razpustil. Nemire so uprizorili socijalno-demokratski kričači iz Bistrice in okolice. Tudi njih vodja L. Kresnik jih ni mogel pomiriti. Ko so si katoliško-narodni kmetje, ki so bili v veliki večini, izvolili predsednikom moža svojega za upanja, vrlega kmeta Mlakarja iz Laporij, zagnali so mokrači velikanski krik. Vrhunec je dosegel ta krik, ko je dal predsednik besedo krščansko-socijalnemu govorniku. Ko so ga hoteli tudi telesno napasti, je vladni zastopnik razpustil shod. Kmetje so ogorčeni zaradi takega vedenja Kresnikove stranke, a navdušeni za krščansko socijalne ideje.

(Shod pri Sv. Trojici na Štírskem.) »Sv. Benedikt v Slov. goricah«. — Nismo dvomili, da se bode shod »Političnega društva« v nedeljo 20. avgusta dobro obnesel. In nismo se motili. Gospod Mlinarič-eva gostilna je bila mnogo premajhna za navzoče goste. Vspored je bil točno izpeljan. Društveni podpredsednik g. F. Muršič, kapelan pri sv. Benediktu, otvori zborovanje ob določeni uri ter v izbranih, krepkih besedah pozdravi navzoče. Vsaka beseda njegova kaže globoko prepričanje o resnici in pravici stvari, ki jo zagovarja, ter ljubezen do slov. ljudstva. Tega gospoda morejo le hudobneži sovražiti. Za njim nastopi naš deželni in državni poslanec g. Jožef Žičkar ter poroča o političnem položaju in svojem delovanju. G. poslanec more s ponosom zreti na svoje dosedanje delovanje. G. Kaču, ki je sledil kot govornik, je podpredsednik posebno pot pripravil, predstavlja ga kot mučenika, katerega je celjska nemčurska svojat ranila in teptala. Govoril je g. Kač o kmetijskih zadrugah ter dokazoval, da se kmeti morajo združiti in si tudi sami pomagati. Pojasnil je svoj zanimiv govor s primernimi zgledi iz življenja narodov. Sklep je storil z govorom g. I. Gomilšak, kapelan Jareninski. Priporočil je ljudstvu slov. branje dobrih časnikov in koristnih knjig. Pridejal je, da slov. kmet more ponosen biti, ker je njegova zvestoba do presvetlega cesarja neomadežena, ter smelo trdi, da so Slavjani rešili Avstrijo l. 1848. Na nje se sme naš vladar vsigdar zanašati. Konečno priporoča g. podpredsednik te-le resolucije: 1. Celjska policija naj se podržavi, ker je tako pristransko postopala pri izgredih v Celji Naprošen je bil gospod poslanec J. Žičkar, da stori primerne korake. 2. Uravnava Pesničke struge 3 »Proč od Gradca«; burno odobravanje. V Gradcu išče zastoj Slovenec pravice; tam je gospodje ne poznajo, in nam je tudi delili ne bodo. 4. Šestletna šola. Pri tem predmetu pa se govori ljudstvu itak iz sre; toraj glasno odobravanje. Na tem shodu ni manjkalo nasprotnikov. Kakih deset do dvajset pijanih fantalinov od Sv. Trojice in Sv. Lenarta je vodil »polica« svetotrojški. Njegov svitli obraz je kazal, da mu je nekdo posodil za zganje. Na kmete od Sv. Benedikta so imeli ti postopači posebno piko, ker spremljali so nas pri odhodu skozi trg in tulili znano nemčursko pesem »hajl und siek«. Pa kmeti so mirno šli na svoj dom. V sredi trga kmeti malo postojijo, in nemčurska svojat zbeži kar v neko gostilno ter v varnosti kroka za nami skozi okna. Da so bili najeti ti postopači, je gotovo, da bi motili zborovanje, pa zborovalcev je bilo tri do četiri sto, in zato so le od daleč bevskali. Naj bi le podučni govori in sklepi rodili obilo sadu! Ni nam žal za čas in trud; vsekako pa je ta shod pokazal, da delajo naši nasprotniki po enem programu, ki ga нареkuje sovraštvo do Avstrije, Slovencev in vere. Upamo, da jim izpodleti.

(Napad na gorenjo slovensko Savinsko dolino.) Poroča se nam: Znana je ona bajka, kako je gledala žaba, kadar so kovali konja. In takoj vzdigne nogo, češ, še mene podkujte. Znano je, kako je brezbrojno nemško učitelstvo, da bi se osvobodilo duhovništva »črnega«, se uvrstilo mej »rudečkarje« in se nazvalo »mladiče, die Jungen«. Videvši to nekateri izmed Slovencev po vzgledu zelenohlačnika žabe, takoj si hoče napraviti podkove, s katerimi bi brealo duhovnike. Ker pa si jih samo najbrž ni vedelo nabiti, pozvalo je gorenjegrajsko

učiteljsko društvo znanega mokrača mladiča učitelja Alberta Horvateka iz Guswerka na Gornjem Štajerskem, da jim je, — kakor poroča »Domo-vina« z dne 12. t. m., katera mimogrede povedano, bi rada bila vsakemu piskru pokrivalo — povedal, kako naj to napravijo. In res! Bolj točno kakor če k maši ob 10tih zvoni, se je razen nekaj zbralo učiteljsko društvo gornjegrajsko na velik praznik Matere Božje v Petkovi gostilni na Ljubnem ravno mej službo božjo. V imenu društva pozdravi prišlece predsednik Čuježev Jože — in kmalu spregovori socijaldemokrat učitelj slovenskim učiteljem v nemškem jeziku: »Die österreichische Volksschule als Bildungsmittel des Volkes«. Takoj od kraja pravi: »Mein Name ist Horvatek, aber ich bin kein Windischer... in potem udriha po duhovnikih, da so se kar česale črne suknje! Duhovščina bi bila prè, tako je govoril socijaldemokratski nemški učitelj slovenskim učiteljem, le tedaj zadovoljna z učitelji, če bi ti bili pokorni mežnarji župnikom ter kuharicam piskre umivali in kapelanom škornje snažili itd. In zdaj naj reče kdo, da ni to duhovito in učeno! Ali ni to vredno, da naši učitelji zvedo tako učenost in si zato naročijo socijalnega demokrata! Pred nekimi leti se je tudi tukaj oglašala socijaldemokracija in sicer mej »zagmeštric«. Sicer tudi šteje gornjegrajsko učiteljsko društvo mej svoje Žagarja, kateri je pa menda nedolžen. Ali na vsa usta bodi povedano, da dokler se ni mej nas Savinčane zasejala plesniva praprot, je vladalo najlepše sporazumljenje mej učiteljstvom, duhovščino in ljudstvom slovenskim. Ali odkar je prerasla ta zel neke plasti prebivalstva, postal je razdor, kar je že ta list enkrat obširneje pisal. In zdaj, ko je prišel za učitelja v ta kraj domačin in je bil izvoljen za predsednika društva, namreč Rečičan J. Trčak od sv. Frančiška nadučitelj, — pa je 15. t. m. napovedalo to društvo boj slovenski duhovščini in ljudstvu. To je atentat na slovensko-krščansko ljudstvo Gorenje Savinske doline, ko mej službo božjo tudi učitelj po krčmah rogovili. To je napad na slovenstvo, kadar nemški mokrač pravi, da ni »bindišar«. To je predrznost, ko se dopušča, da se v popolnoma slovenskem trgu samo nemško razpravlja in demokratska šolska kramarija prodaja. Ali je morebiti to v zvezi s tem, da je ravno zdaj nadzornik tukaj hodil, o katerem je znano, da ni naše gore list? Ali je dopuščeno učiteljstvu, katero je zato tukaj, da vzgojuje našo mladino, tako na očiten način demonstirati? Ali ni to demonstracija, če duhovnik v cerkvi uči krščanski nauk, v krčmi pa mokrač Kristusov nauk preobrača in duhovnike psuje? In naposled, kdo je komu dal povod, tako očito sovražno nastopati? Kedaj je kje kdo na tak očiten način zalil čustva učiteljstva, kakor je ravno 15. t. m. gorenjegrajsko učiteljsko društvo žalilo slovensko duhovščino in slovensko ljudstvo s svojim predrznim nastopom? Mislimo, da to bode tudi največjemu zaspancu izbrisalo oči, da je treba organizacije in delavnosti, ker drugače vsklije seme plesnive praproti. Ergo videant consules!

(Iz Jarenine) se nam piše: Veliko duhovnega veselja je doživela naša župnija v dnevih od 6. do 15. avgusta, ko smo imeli tukaj duhovne vaje, katere so vodili č. gg. misijonarji sv. Vincencija Pavljanskega: Javšovec, Kitak in Krivec. Posamezni stanovi so se skoraj vedno polnoštevilno zbrali pri svojih pobožnostih in naukih in ganljivo je bilo poslušati, kako so lepo molili presv. Rešnje Telo po knjigi »Osem ur« dekleta, žene, moške in mladeniči. Posebno naša mladina je veliko veselja užila ob teh duhovnih vajah. Lani se je ob priliki sv. misijona ustanovila pri nas Marijina družba za mladeniče in dekleta. Že lani je bilo navdušenje za Marijino družbo občno, letos še se je isto pomnožilo po duhovnih vajah, tako da sedaj šteje dekliška Marijina družba 300 deklet, mladeniška pa 220 mladeničev. Mladeniči so imeli svoj stanovski nauk pri kapeli Jareninskega dvora, kamor so šli v veliki procesiji ter vsopodbudno molili in navdušeno prepevali s-ojo družbeno pesem. Sklep duhovnih vaj je bil na Veliko Gospojnico pri poznem opravilu. Pri tej priliki se je najprej blagoslovil prav lep kip Škapulirske Matere Božje, ki bo župljanom trajen spominček na te duhovne vaje, potem pa je bil slovesen obhod s presv. Rešnjim Telesom, pri katerem so mladeniči in dekleta Marijine družbe prvokrat nosili društvena znamenja, — svetinjo s podobama sv.

Alojzija in brezmadežne Device na modrem traku. Vsa čast in zahvala gre vlč. gosp. dekanu Jožefu Čížeku, ki je v kratkem času svojega tukajšnjega goredega pastirovanja oskrbel župniji lani sv. misijon, letos pa duhovne vaje in ki tudi sicer skrbi z vso vncmo, da bi ohranil jareninsko ljudstvo dobro in krščansko še tudi nadalje in ga obvaroval zapeljivih pogubnih zmot, katere bi zlobni nemškutarji radi zasejali tudi v tej od nekdanj že sloveči župniji. Dobri Bog pa tudi obilno nagradi č. gg. misijonarje za njih apostolsko gorečnost in za njih prekrasne nauke, s katerimi so ljudstvo vncemali k iskreni ljubezni do Jezusa in Marije, zaščitnice jareninske župnije! Zares neprecenljiva dobrot so za vsako župnijo misijoni in duhovne vaje in kakor drugod, brezdvomno obrodé tudi pri nas stoternega sadú Bogu v veselje, ljudstvu pa v vzveličanje.

(Štajerske novice.) Dné 21. t. m. so se vršile volitve veleposestva v okr. zastop. ljubtomerski. Izvoljeni so bili sami Slovenci. — Dné 3. septembra bodo na Cvenu ustanovili zadrugo za živinorejo. — V četrtek 31. avgusta se bo vršilo srečkanje pri sv. Magdalen v Mariboru ob 8. uri zjutraj v šolski telovadnici. — Dné 17. t. m. je nagloma umrl dijak Martin Puklavec iz Podgrada pri Ljubtomeru. Dopržil je bil sedmo šolo v Novem Mestu. V Celju sta nagloma umrla ključavničar Schöni in brivec Warmuth, oba sta se bila udeležila še zadnjih demonstracij proti Slovencem. — Celjski S. koli so zadnje nedeljo priredili izlet v Sevnico, ki je goste slovesno vsprejela. — Slovenski občinski zastopi v celjskem okraju odpošljejo prošnjo c. kr. namestništvu v Gradec, da se policija v Celju podržavi. — Dné 21. t. m. je čevljarju Dimcu v Višnji vasi pogorela hiša ob cesti v Dobrno. Pravijo, da sta jo zažgala dva nemška postopača iz sovraštva do Slovencev. — Dné 27. t. m. namerava znani dr. Ed. Glančnik prirediti nemški shod v Bušah. Slovenski odgovor bodi, da nihče ne gre na shod.

(Poseben vlak na Vrhniko.) Naprošeni smo, da objavimo naslednje: Ljubljanski »Sokol« priredi v nedeljo poseben vlak na Vrhniko; temu izletu se pridruži tudi pevska družba »Ljubljana«. Vlak bo odšel točno ob 9. uri zjutraj in dospel na Vrhniko ob 9. uri 49 min. Na Brezovici se ustavi 2 minuti. Na Vrhniki bo po sprejemu slavnosten vhod v trg s postojnsko godbo, potem ogled okolice, izvira Ljubljanske itd. Obed pri g. Jurici in po drugih gostilnah. Popoldne javna telovadba »Sokola« in koncert pevskega društva »Ljubljana« in postojnske godbe, potem prosta zabava. Ob 1/8. uri odhod z godbo na kolodvor, odkoder se vlak odpelje ob 8. uri ter dospé ob 8. uri 49 min. v Ljubljano. Legitimacije za posebni vlak se dobivajo v trafiki g. Šešarka v stari čitalnici. Vožnja velja tja in nazaj 70 kr. v III. razredu (v I. gld. 1:60). Z večernim posebnim vlakom ob 8. uri se smejo voziti samo oni izletniki, ki so se tudi zjutraj že vozili s posebnim vlakom. Na to odredbo žel. ravnateljstva opozarjamo posebno, da ne nastanejo neljube zmešnjave. Izletniki, ki bi vporabili popoldanski vlak ob 2. uri, ki pride malo pred 3. uro na Vrhniko, bi se morali vrniti že ob 5. uri, ker pozneje ne vozi več noben reden vlak.

(Prodaja denaturovanega špirta.) Po novih nagodbenih zakonih se je vredil promet z denaturovanim špiritom naslednje: Osebe, katere hočejo dobivati s splošnim denaturovalnim sredstvom denaturovano žganje za prodajo na debelo, to je za prodajo v množinah ne pod 25 litrov ali za prodajo na drobno, potrebujejo zato dovoljenja finančnega oblastva prve stopinje. To dovoljenje se pa zlasti ne sme dati osebam, katere imajo v posloplju ali skupini posloplj, v kateri hočejo denaturovano žganje prodajati, kako destilovalno pripravo, ali katere točijo ali prodajajo žgane opojne pijače v posodah, ki niso po trgovskem običaju zaprte, v množinah pod osminko litra. — Osebam, katere prodajajo žgane opojne tekočine v posodah, ki niso po trgovskem običaju zaprte, v množinah po najmanj osminko litra, ne sme dati dovoljenje za prejemanje denaturovanega žganja v svrhu zopetne prodaje v istem posloplju ali skupini posloplj, v kateri prodajajo žgane opojne pijače le z omejitvijo, da smejo razprodajati denaturovano žganje samo v posodah, ki so po trgovinskem običaju zaprte ter vsebujejo najmanj

osminko litra. Ako hoče prodajalec na debelo prodajati denaturovano žganje v količinah pod 25 litri, sme to storiti le v prostoru, ki je popolnoma ločen od prostora za prodajo na debelo. Z novimi nagodbenimi zakoni se je toraj med drugim koncesioniranim točiteljem žganja od 1. septembra 1899 naprej odvzela pravica, prodajati denaturovan špirtus, prodajalcem žganja na drobno pa se je pravica o gorenjem smislu omejila. Na te določbe se opozarja s pristavkom, da nehajo na podlagi dosedaj veljavnih predpisov dovoljena dohodarstvena uradna dovoljenja za prodajo denaturovanega špirta koncem meseca avgusta 1899 in da je treba v izogib škodljivih posledic prositi pravočasno za obnovev tega dovoljenja v razsegu nekih postavnih določb pri tukajšnjem c. kr. finančnem ravnateljstvu.

(Zagrebski tamburaši) svirajo v nedeljo 27. t. m. na vrtu hotela g. Fišerja v Kamniku. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta.

(Ogenj.) V Podkraju nad Vipavo je dne 23. avgusta pogorelo gospodarsko poslopje Franca Preglja in zraven stoječa hišica Jurija Kobola. Živino so rešili vso. Zavarovana sta bila oba, prvi za 900 drugi za 800 gld. Nevarnost je bila velika za vso vas, ker nima gasilnega orodja in ker je vode primanjkovalo. Zažgali so otroci.

(Zdravje v Ljubljani) od 13. do 19. avgusta. Novorojencev 16. mrtvorojencev 4, vmrlh 23; med njimi za ošpicami 1, grižo 2, vrtico (davico) 1, jetiko 5, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 12; med njimi 18 tujev in iz zavodov 12; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, grižo 3.

(V Boljuni) je, kakor se poroča »Edinosti« iz Pazina, pri občinskih volitvah zmagala slovenska stranka.

(Goreč voz.) V sredo popoldne okoli 1/6. ure je Vodnikov hlapec peljal s konji težak voz sena. Blizu Koslerjevega vrta se nenadoma vname seno, pravijo, da vsled voznikove nepazljivosti. Okolu voza in prestrašenega hlapca se je zbralo mnogo ljudstva. Nekateri moške so hlapcu priskočili na pomoč, razmetali goreče seno in rešili voz.

(Konjska tatvina.) V noči od 19. na 20. tega mes. so najbrž cigani ukradli iz hleva posestniku Matiji Kiklju iz Matene rudeče-rjavo, srednjeveliko in dobro rejeno kobilu, vredno 40 gld., posestniku Francu Burji iz Hauptmance pa konja. Cigane so sledili proti Logatcu in Rakeku.

(Pretep.) Zadnje nedeljo so se stekli fantje s Črnuč in Gmajne. Fr. Šimon je bil nevarno ranjen in prepeljan v dež. bolnico.

(Nesreča v kamuelomu.) V sredo dopoldne je delavec Matevž Lazar streljal skale v podpeškem kamenolomu. Strel se mu je posrečil in se je oddaljil od svojega dela. Uro pozneje se je vrnil Lazar zopet na isto mesto. V tem hipu se je pa sprožil vsled strela omajan precej debel kos skale ter mu priletel na levo nogo in ga znatno poškodoval.

(Medveda) je 19. t. m. v Skradu na Hrvatskem ustrelil gozdni čuvaj. Šel je bil na srne, a nenadoma se sreča z velikim medvedom. Izstrelil je oba naboja ter medveda smrtno ranil v srce.

(Razbojnik Cvetković.) ki je bil nedavno pobegnil iz zagrebske ječe in je zopet pod ključem, se je naveličal življenja. Štiri dni že noče jesti, ker hoče lakote umreti. To je že marsikateri poskušal, a ne izvršil.

Društva.

(Zveza slovenskih kolesarjev) priredi dne 3. septembra t. l. pri vsakem vremenu svojo III. distančno dirko iz Reke v Ljubljano. Zato 129 km dolgo progo je določen maksimalni čas vožnje 6 1/2 ure. Štart v Reki bo ob 5. uri zjutraj pri »giardino publico« — cilj v Ljubljani pa pred Narodnim domom. Dirkati smejo samo člani »Zveze slov. kolesarjev«. Za zmagovalce pri tej dirki so določene tri nagrade s častnimi znaki vred; razun tega pa še dobi tisti, ki pride prvi na cilj, naslov: »Prvak zveze slov. kolesarjev« za leto 1899/1900. Vsi drugi vozači pa, ki dojdejo v določenem času 6 1/2 ure na cilj, dobe časovne kolajne. Z vožnjo je dovoljeno, toda uporabljati se smejo le kolesa z jednim sedalom. — Prijavnice k tej dirki in vloge (6 kron), katerim je treba priložiti legitimacijo zveze za leto 1899., naj se blagovoljivo vpošiljati zveznemu blagajniku g. Ivanu Frelihu, dež. rač. oficijalu v Ljubljani, in sicer najkasneje do vštévši 1. sept. opoldne.

(Krščansko gospodarsko društvo v Idriji) vabi svoje udeležence k izvanrednemu občnemu

zboru, ki se bo vršil v nedeljo dne 10. septembra t. l., ob 4. uri popoldne v zadržni hiši št. 272 v Idriji. — Dnevni red: 1. Poročilo načelnika o stanju društva; 2. razgovor o otvoritvi društvene prodajalne; 3. razni predlogi.

(Vabilo) k veselici katero priredi prostovoljno gasilno društvo v Bizaviku pri Ljubljani v nedeljo dne 27. avgusta 1899. v gostilni g. F. Čerina. Vspored: Petje. Godba. Saljiva loterija in ples. Svira domača godba. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 10 kr. — K obilni udeležbi najljudneje vabi odbor.

(Vabilo) k občnemu zboru ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda za Ribnico in okolico, kateri se bo vršil dne 27. t. m. v društveni sobi narodne čitalnice v Ribnici ob 3. uri popoldne.

(Shod kranjskih gasilnih društev) se vrši v soboto dne 9. septembra ob 1/5. uri popoldne v Ljubljani. Dnevni red: 1. Otvoritve po načelniku. 2. Poročilo o delovanju. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Predlog o premembi zaveznih pravil. 5. Posebni predlogi, ki se morajo do 3. sept. pismeno doposlati.

(Splošno delavsko, bolniško in podporno društvo v Trziču) priredi z dovoljenjem c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju in Radovljici v proslavo svoje petindvajsetletnice dne 27. avgusta 1899 skupno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 24. avgusta. Izgredi so se sinoči ponavljali. Tolpe so vlomile skozi železna vrata v škofijo, kjer so se pojavili nečuvni napadi. V bogoslovju so zopet pobijali okna. Demonstracije so trajale čez ponoč. Vojaštvo je delalo red.

Praga, 24. avgusta. Politično oblastvo je soc. demokratiškega agitatorja Wiesenthala iz Lipskega, ki je hotel imeti predavanja po Češkem, iztiralo iz Avstrije.

Zatec, 24. avgusta. V noči od 22. na 23. t. m. so priredili nemško-nacijonalni in soc.-dem. kričači burne demonstracije. Napadli so s kamenjem poslopje okrajnega glavarstva, davčnega urada ter okrajnega sodišča in planili nato na češko šolo. Razbili so več šip. Iznad orožniške vojašnice so sneli napis ter ga vrgli na bližji samostanski vrt. Policija in orožništvo sta imela dovolj opravila, predno sta mogla napraviti red.

Graslize, 24. avgusta. Demonstracije se še vedno ponavljajo. V torek zjutraj so napali s kamenjem orožnike, župana in policijskega načelnika. Opoludne se je zbralo na tisoče ljudij, ki so kričali, da mora komisar Rott proč in da se izpuste zaprti, kar se je zgodilo.

Belgrad, 24. avgusta. Kabinetni tajnik dr. Miličević je postal poslanik v Bukareštu, na njegovo mesto je pa imenovan vseučiliški profesor dr. Velije.

Berolin, 24. avgusta. Kriza je akutna. Splošno se trdi, da odstopi tudi državni kancler knez Hohenlohe. Cesar je včeraj dopoldne vsprejel razne politične osebe; mej njimi tudi načelnika tajnega civilnega kabineta Lucanusa. Od 10. do 12. ure se je vršil v novi palači kronski svet. Pozvan je bil tudi poslanik knez Münster. O vspehu kronskega sveta vlada še stroga tajnost.

Rennes, 24. avgusta. V zabojčkih, ki ju je izročil Labori posebni komisiji v preiskavo, je bila vata, ki jo rabijo ranocelniki.

Lizbona, 24. avgusta. V Oporto je včeraj zopet jedna oseba umrla za kugo, jedna pa na novo zbolela.

London, 24. avgusta. Razmere mej Anglijo in Transvaalom so še vedno zelo napete. Chamberlain je dobil včeraj na svojo zahtevo brzojaven odgovor iz Johannesburga, o katerem se je takoj na to posvetovala vlada.

Budimpešta, 25. avgusta. Knez-primas Vaszary je izdal pastirski list, v katerem spominja smrti cesarice in določa zadušno opravilo v vseh cerkvah na 11. septembra.

Rim, 25. avgusta. Notranje ministerstvo dementuje poročila o pojavih kuge v Neapolu in Palermu.

Pariz, 25. avgusta. Predsednik republike Loubet, o katerem so listi včeraj poročali neosnovano vest, da je umorjen, je vsprejel

več svetnikov ter v odgovoru na pozdrav govoril o razmerah v Franciji. Z žalostjo, pravi Loubet, mora gledati, kako se pojavljajo neurji in razburjajo duhovi. Nikakor pa ne kaže pretiravati resnosti teh nemirov in izgubljati poguma. On upa, da se bliža konec razburjenja. Vladni koraki, posebno pa rzsodba vojnega sodišča, kateri se mora ukloniti cela dežela, bode pomirilo duhove. Ljudski zastopniki pa morajo sodelovati pri tem spravnem delu.

Melusine- ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenca 50 kr. 2 567 9

Jedina zaloga

Iekarna Milana Leustek-a v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Razpošilja z obratno pošto.

Vurili so

22. avgusta. Marija Kozina, tesarja žena, 40 let, Krakovski nasip 10, jetika.

23. avgusta. Ana Starin, posestnica, 33 let, Gruberjeve ulice 5, jetika.

23. avgusta Ernestina Kukelj, sprevodnika hči, 5½ leta, Marije Terezije cesta 6, pyaemiae.

24. avgusta. Jožefa Javornik, posestnika hči, 3 mesece, Illova 40, črevesni katar.

V bolnišnici:

20. avgusta. Ivan Avsec, dninar, 42 let, jetika.

21. avgusta. Marijana Rebernik, delavca hči, 3 leta, morbilli, pneumosia.

22. avgusta. Marija Košak, delavca žena, 65 let, tebušna goba.

V vojaški bolnišnici:

23. avgusta. Alojzij Schalk, c. in kr. pešec, 22 let, dysenteria.

Gena žitu na dunajski borzi

dné 24. avgusta 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen . . .	gl.	8.42	do gl.	8.43
» » pomlad . . .	»	8.73	»	8.74
Rž za jesen . . .	»	6.93	»	6.95
» » pomlad . . .	»	7.18	»	7.20
Turšica za sept.-okt. . .	»	5.04	»	5.06
» » maj-junij . . .	»	5.12	»	5.14
Oves za jesen . . .	»	5.55	»	5.57
» » pomlad . . .	»	5.80	»	5.82

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Pahovina v 24 urah
24.	9. zvečer	738.1	17.8	sl. szh.	poloblačno	
25.	7. zjutraj	738.4	11.3	sl. v. svz.	jasno	0.0
	2. popol.	736.6	25.1	sl. jzah.	»	

Srednja večerajšnja temperatura 18.1 normale: 17.9°.

Slovensko vinogradniško društvo išče kletarja.

Plača po dogovoru. — Prijave z dokazi usposobnosti naj se pošljejo v 14 dneh predsedništvu društva.

693 3-1

Predsedništvo.

Telefon št. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet št. 847 533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4½%. Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 24. avgusta.		Dné 24. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	171 gl. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	197 gl. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 15 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	156 » 75 »	Avstrijskega ruedegega križa srečke, 10 gl.	165 » — »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 85 »	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194 » 75 »	Rudolfove srečke, 10 gl.	20 » 90 »
Avstrijska krona renta 4%	100 » — »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » — »	Salmove srečke, 40 gl.	28 » — »
Ogerska zlata renta 4%	1.18 » — »	Tisine srečke 4%	139 » 50 »	St. Genois srečke, 40 gl.	84 » 25 »
Ogerska krona renta 4%	96 » 30 »	Dunavske vravnave srečke 5%	128 » 50 »	Waldsteinove srečke, 20 gl.	62 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	906 » — »	Dunavske vravnave posojilo l. 1878	107 » 60 »	Ljubljanske srečke	23 » — »
Kreditne delnice, 160 gl.	383 » 75 »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	151 » 50 »
London vista	120 » 60 »	4% kranjsko deželno posojilo	— » — »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3190 » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 87 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 80 »	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	43 » — »
20 mark	11 » 75 »	Prijoritete obveznice državne železnice	215 » 25 »	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	74 » — »
20 frankov (napoleonodor)	9 » 56 »	» » južne železnice 3%	163 » — »	Splošna avstrijska stavbinska družba	105 » — »
Italijanski bankovci	44 » 40 »	» » južne železnice 5%	118 » 75 »	Montanska družba avstr. pian.	278 » 75 »
C. kr. cekini	5 » 70 »	» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	180 » — »
				Papirnih rubljev 100	127 » 27 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulanina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.